

indviklede faktiske eller retlige spørgsmål, eller har en særlig betydning for en part, der rækker ud over påstanden i sagen.

8.2.3.2. Retsplejerådet anfører nærmere, at den grundlæggende idé med en småsagsproces er, at de enkle sager bør behandles efter enkle procesregler, og derfor bør reglerne om småsagsprocessens anvendelsesområde udformes sådan, at enkle sager afgrænses fra komplicerede sager på en hensigtsmæssig måde.

Efter Retsplejerådets opfattelse må denne afgrænsning nødvendigvis bygge på en beløbsgrænse for sagens økonomiske værdi. En sådan grænse kan dog ikke stå alene, eftersom også værdimæssigt små sager kan være så komplicerede, at den foreslåede forenkledede procesform ikke bør anvendes. Beløbsgrænsen må derfor suppleres med en regel om, at visse sager under beløbsgrænsen, der efter en konkret vurdering ikke bør behandles efter forenkledede procesregler, kan henvises til almindelig proces. Ved denne vurdering bør retten inddrage parternes holdning til spørgsmålet om behandlingsformen.

Den foreslåede småsagsproces omfatter krav med en økonomisk værdi under 50.000 kr., uanset om der er tale om et pengekrav eller et andet krav med økonomisk værdi, f.eks. krav på udlevering af en genstand, og uanset om der nedlægges en fuldbyrdelses- eller en anerkendelsespåstand under sagen. Endvidere er krav under den nævnte beløbsgrænse omfattet, uanset om kravet hviler på privatretligt eller offentligretligt grundlag, og uanset om fordringshaveren eller skyldneren eller begge er en offentlig myndighed. Kravet vil endvidere være omfattet uden hensyn til, om en eller begge parter er erhvervsdrivende, en organisation mv. eller en forbruger mv.

Retsplejerådet foreslår som nævnt, at beløbsgrænsen skal være 50.000 kr. Rådet har herved lagt vægt på, at værdigrænsen bør være et fast beløb, der fremgår af loven, og at så længe, der ikke foreligger praktiske erfaringer, bør grænsen ikke sættes for højt, samt at en grænse på 50.000 kr. vil omfatte en meget betydelig andel af de sager, der anlægges ved byretterne i dag. Retsplejerådet finder, at småsagsreglerne kun bør omfatte byretssager. Sager, der anlægges ved landsretten eller Sø- og Handelsretten, eller som henvises til landsretten eller Sø- og Handelsretten til behandling i første instans, falder således efter rådets forslag uden for småsagsprocessen.

Sager om ægteskab og forældremyndighed, faderskabssager, værgemålssager, sager om prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse, sager om prøvelse af adoption uden samtykke og sager om mortifikation og ejendomsdom er efter Retsplejerådets for-

slag helt undtaget fra småsagsprocessen, idet der for disse sager er fastsat særlige procesregler i retsplejelovens kapitel 42-44. Derimod vil boligretssager efter forslaget være omfattet af småsagsprocessen.

Retsplejerådets *flertal* (10 medlemmer) finder, at private straffesager, jf. retsplejelovens kapitel 88, som følge af deres særlige karakter bør være undtaget fra småsagsprocessen. Flertallet anfører, at private straffesager hyppigt angår ærekrænkelse, som typisk ikke vil være velegnet til at blive behandlet i småsagsprocessen.

Retsplejerådets *mindretal* (2 medlemmer) finder, at der ikke er grundlag for generelt at undtage private straffesager fra småsagsprocessen.

Retsplejerådet understreger, at småsagsprocessen også bør omfatte rene erhvervsager, dvs. sager, hvor begge (alle) parter er erhvervsdrivende, og som angår forhold, der vedrører parternes erhverv. Småsagsprocessen bør således ikke være en procesform specielt for forbrugere, men bør være den almindelige procesform i småsager.

8.2.3.3. Retsplejerådet foreslår, at en sag skal kunne henvises fra småsagsproces til almindelig proces, hvis sagen angår særligt indviklede faktiske eller retlige spørgsmål, eller hvis sagen har en særlig betydning for en part, der rækker ud over påstanden i sagen.

Retsplejerådet foreslår endvidere, at retten skal kunne henvise en sag til behandling efter almindelige procesregler både efter anmodning fra en part og af egen drift. Forslaget om, at retten også af egen drift skal kunne henvise en sag til behandling efter almindelige procesregler, bygger bl.a. på, at den foreslåede småsagsproces efter Retsplejerådets opfattelse ikke er velegnet til behandling af retligt eller faktisk komplicerede sager. Det vil derfor efter rådets opfattelse ikke være retssikkerhedsmæssigt forsvarligt at overlade valget af procesform til parterne alene. Retten bør som altovervejende hovedregel respektere parternes ønske, men hvis retten vurderer, at oplysningen af de faktiske forhold eller den juridiske vejledning går væsentligt ud over, hvad der kan forventes i en småsag, bør retten af egen drift kunne henvise til behandling efter almindelige procesregler.

8.2.3.4. Retsplejerådet foreslår, at parterne skal kunne aftale, at småsagsreglerne ikke skal finde anvendelse, idet procesordningen med hensyn til civile sager så vidt muligt bør imødekomme parternes rimelige ønsker. Retsplejerådet foreslår dog, at parterne først skal kunne indgå aftale om at fravælge småsagsprocessen, efter at tvisten er opstået, således at parterne kan overskue rækkevidden af deres aftale. Den